بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/360
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒް)
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: މުޙައްމަދު ޙަސަން، [illegible] / ގދ. ތިނަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އިދާރީ ޤަރާރަކާ ބެހޭ ދައުވާ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޒީދު

ނިންމުނު ތާރީޚު: 13 ޝައްވާލް 1444 / 05 މެއި 2023

18 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1443

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 23 ނޮވެމްބަރު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:

- **ނަންބަރު:** 1245/Cv-C/2020
- **ނިންމި ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** އިލްތިޒާމް ފުއްދަވައިދިނުމާ ބެހޭ ދަޢުވާ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 12 މާރިޗު 2020
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 26 އޮކްޓޫބަރު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒް)

ހާޒިރު ވަނީ: ސްޓޭޓް ކައުންސެލް އަލީ ޝަހީދު މުޙައްމަދު

ސްޓޭޓް އެޓަރނީ މުޙައްމަދު ޒާހިރު ޢަބްދުﷲ

ސްޓޭޓް އެޓަރނީ އިމްރާން ޝާކިރު

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީ ފަރާތް

މުޙައްމަދު ޙަސަން، ޝަމްސީ / ގދ. ތިނަދޫ

ހާޒިރު ވަނީ: އަޙްމަދު މުޢިއްޒު، މއ. ގުލްޝަނީރު / މާލެ

މުޙައްމަދު ސަމީރު، މ. ފިރިސްޓެރިސް / މާލެ

މަދަނީ- ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިރި އެއްޗެހިތަކަށް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)- ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިރި އެއްޗެހިތަކަށް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގަވާއިދު)- ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (ވަޒަނުކުރުމުގެ ކަމަށް ބަލާނެގޮތުގެ ޤާނޫނު)- ޝަރީޢަތް ތަރުތީބު ގޮތް

ފަނޑިޔާރު ޝުޖޫން މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

ތަޢާރަފު

1. ގދ.ތިނަދޫ، [illegible]، މުޙައްމަދު ޙަސަން (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް" ނުވަތަ "މުޙައްމަދު ޙަސަން") އަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒް (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް" ނުވަތަ "މިނިސްޓްރީ" ނުވަތަ "ދައުލަތް") އިން ދޫކޮށްފައިވާ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ [illegible]، ވަޢުޡު ކުރުމުގެ ހުއްދަ" ޤާނޫނާއި، ޤަވާޢިދާއި، އަދުލު އިންސާފުގެ އާންމު ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް، މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން ހިފަހައްޓާފައިވާކަމަށް ބުނެ އެ ހުއްދަ ހިފަހައްޓުމުގައި ޢަމަލުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އެ ހުއްދަ ހިފަހައްޓައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މުޙައްމަދު ޙަސަނަށް އެ ހުއްދަ އަނބުރާ ދިނުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒްގެ މައްޗަށް [illegible]، މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބުން މުޙައްމަދު ޙަސަނަށް ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެދި މުޙައްމަދު ޙަސަންގެ ވަކީލުން ސިވިލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކުރައްވާފައެވެ.[1] މި ދަޢުވާ ސިވިލް ކޯޓުން ބަލައިފައިވަނީ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާއިންނެވެ.

2. މިއީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒް)ގެ ވަކީލުން އެ [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible].

---

[1] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ "[illegible] [illegible]"ގެ [illegible] [illegible]

މައްސަލާގައި ކަން ހިނގައިދިޔަ ގޮތް

3. މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒްއިން "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ތަޢުލީމުދިނުމާއި، ވަޢުޡު ކުރުމުގެ ހުއްދަ" 03 ޖޫން 2009 ގައި ފުރަތަމަ ރަސްމީކޮށް ޝާއިޢުކުރައްވާފައިވޭ،[2] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ތަޢުލީމުދިނުމާއި ވަޢުޡުކުރުމާއި އާންމުކޮށް ދީނުގެ ދަރުސްތައް ބަޔާންކުރުމަށްޓަކައި އެއްބަސްވާ އިޖާޒަތު" ގައި ފުރަތަމަ ރަސްމީ ޝާއިޢުކުރައްވައިފައެވެ.[3] ފުރަތަމަ ރަސްމީކޮށް ޝާއިޢުކުރައްވާ ނަންބަރު 2009/12 "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ތަޢުލީމުދިނުމާއި ވަޢުޡު ކުރުމުގެ ހުއްދަ" މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒްއިން 17 ޑިސެންބަރު 2019 ގައި ވަގުތީ ގޮތުން ހިފެހެއްޓިއެވެ.[4] "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ތަޢުލީމު ދިނުމާއި ވަޢުޡު ކުރުމުގެ ހުއްދަ ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުން" މި ނިޔާގައި ވަނީ ފުރަތަމަ ބަޔާން ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)، (ރ) އަދި (ބ) ގައި ބަޔާންކުރައްވާ މާއްދާތަކާ ޚިލާފަށް އަމަލުކުރެވިފައިވާކަމަށް މިނިސްޓްރީއަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވާކަމަށެވެ. އަދި މިގޮތުން، ދީނީ އިލްމުވެރިންގެ ގޮތުގައި ޚިޠާބު އެރުވުމާއި މަސައްކަތްތަކާއި ބޭނުން ގޮތުން މުޖުތަމަޢުގައި ބައިބައިވުމާއި ފިތުނަފަސާދަ ތޮޅުވާލެވޭނެ ފަދަ ވާހަކަތަކާއި ދީނީ އިލްމުވެރިންނާމެދު ބަދުނާމު ޚިޠާބު ވާހަކަތައް ފެތުރުމާއި ދަންނަވާކަންކަމުގެ އިޖުތިމާޢީ ނިޒާމަށް ގެއްލުންދެވޭ ދީނީ ކަންކަމާ އިސްލާމް ދީން ކަމުގައި ހަދައި އެކަމަށް ތާއީދު ކުރާ ފަދަ ވާހަކަތައް ދައްކައި އަދި މީޑިއާގެ ސޯޝަލް މީޑިއާގައި މިނިވަންކަމާ ޚިލާފަށް

---

[2] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ 3 ޖޫން 2009ގެ ނަންބަރު 2009/12 "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ތަޢުލީމުދިނުމާއި ވަޢުޡުކުރުމުގެ ހުއްދަ"

[3] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ތަޢުލީމުދިނުމާއި ވަޢުޡުކުރުމާއި އާންމުކޮށް ދީނުގެ ދަރުސްތައް ބަޔާންކުރުމަށްޓަކައި އެއްބަސްވާ އިޖާޒަތު"ގައި 4 އޮގަސްޓް 2009ގައި ފުރަތަމަ ރަސްމީ ޝާއިޢުކުރައްވައިފައެވެ.

[4] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ ނަންބަރު 142-C1/INDIV/2019/1004 (17 ޑިސެންބަރު 2019) "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ތަޢުލީމުދިނުމާއި ވަޢުޡު ކުރުމުގެ ހުއްދަ ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުން"

މިނިސްޓްރީގެ ސަމާލުކަމަށް އައިސްފައިވާތީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40 (ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބަސްވުން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގަވާއިދު)ގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ވަގުތީ ގޮތުން މުޢައްތަލު ބަޔާނާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 2009/12 "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ޢިލްމުދިނުމާއި ވަޢުޡު ކުރުމުގެ ހުއްދަ" ވަގުތީ ގޮތުން ހިފަހައްޓާފައިވާކަމަށް.[5] އަދި މިކަން މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން އިޢުލާނުކޮށްފައިވެއެވެ.[6]

4. އެ ހުއްދަ ހިފެހެއްޓިކަން 17 ޑިސެމްބަރު 2019 ގައި މިނިސްޓްރީއިން އިޢުލާނުކުރިއިރު އެކަން މުއްދަޢީއަށް ބަޔާނަށް އަންގާފައިނުވާކަމާއި، ރަސްމީކޮށް އެ މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ފާޅުކުރައްވާފައިވާކަމާއި، އެ ހުއްދަ ހިފެހެއްޓުމުގެ ކުރިން މުއްދަޢީ ބަޔާނަކާއި ޝަރީޢަތްކުރައްވާފައިވާކަމާއި އަދި ޤާނޫނީ ދިފާޢުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިނުވާކަމާއި، އެ ހުއްދަ ހިފަހައްޓާފައިވާ މުއްދަތު ބަޔާންކޮށްފައިނުވާކަމާއި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން ހުއްދަ ހިފެހެއްޓުމުގައި އަމަލުކުރައްވާފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައިފައިވާކަމަށާއި، ހުއްދަ ހިފަހައްޓާފައި އޮތް ނިޔަލަށް ވަނީ ހުއްދަ އަނބުރާ އިޢުލާނުކުރުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ މަސައްކަތް އަމަލުކުރެއްވިކަމަށާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އަމަލުކުރެއްވިކަމުގެ ސަބަބުން މުވައްކިލަށް ރަސްމީ ދީނީ ވަޢުޡުތަކުގެ ގެއްލުނުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް ވަކިން ދަޢުވާކުރުމުގެ ޙައްޤު އޮތްކަމަށް ކުރިމަތިވެއްޖެކަމަށް އަދި މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒަށް ދަޢުވާކުރުމަށް މުވައްކިލު ބަދަލު ސިވިލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކުރައްވައެވެ.[7]

---

[5] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ ނަންބަރު 142-C1/INDIV/2019/1004 (17 ޑިސެމްބަރު 2019) ތާރީޚުގައި ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީ

[6] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ ނަންބަރު (PR)142-S/142/2019/4 "ނޫސްބަޔާން"

[7] "ދީނީ މަސްއަލަތައް ... " ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

5. މި ދަޢުވާއަށް ދައުލަތުން އިސްތިދުލާލުކުރެއްވީ. އަދި މުޙައްމަދު ހަސަނަށް ތުހުމަތުކޮށްފައިވާ ނަންބަރު 2009/12 "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީވަޢުޡުކުރުމާއި ފަތުވާ ދިނުމުގެ ޤާނޫނު" [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދު)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތާ ޚިލާފަށް މުޙައްމަދު ހަސަން [illegible] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން ހުއްދަ ނުލިބި ވަޢުޡުކޮށްފައިވާތީ، މި ގަވާއިދުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާއި [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުން ޗާޖުކޮށްފައިވެއެވެ.[8]

ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމިގޮތް

6. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ،[9]

> "ދުސްތޫރު، އިސްލާމް ދީނާ ޤާނޫނުތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަޝްރުކުރަން [illegible] [illegible] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން [illegible] [illegible] ވަޢުޡު / ދަރުސް، މުޙައްމަދު ހަސަން [illegible] [illegible] "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ވަޢުޡުކުރުމާއި، ފަތުވާ ދިނުމުގެ ޤާނޫނު" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދު) ގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ވަޢުޡުކުރުމާއި، ފަތުވާ ދިނުމުގެ ޤާނޫނު" ފާސްވި (26 ޖަނަވަރީ 2021) [illegible] [illegible] 10 (ދިހައެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "ދިވެހިރާއްޖޭގައި

---

[8] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ "[illegible]"ގެ [illegible] 2 ވަނަ [illegible]

[9] މިޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ 26 ޖަނަވަރީ 2021 ގައެވެ.

ޕީޕީ ތަޙްޤީޤް ކުރުމުގައި، ވަކިވެ ބެހެއްޓުމުގެ ހުއްދަ" ފާޅުކުރުމާއި ވަކިވެގެން ހިފެހެއްޓުމުގެ ސަބަބުން ދައުލަތުގެ

ފަރާތުން ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާކަމަށް އެގޮތުގައިވާ ވީޑިއޯކޮށް. އެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް ވަކިން ދައުލަތަށްކުރުމުގެ ބަދަލު

ދައުލަތަށް ދެއްކުމަށް ޙުކުމް ކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ބުނާ ކޯޓުގެ ނިޔާގައި ކުރެވިފައެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

7. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ބަދަލުކޮށް އަދި ފާސްކުރި ހުކުމް ބާތިލުކޮށްދެއްވުމަށް ނުވާކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އަދި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ 04 (ހަތަރެއް) ނުކުތާއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ:

7.1. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި، އިސްތިއުނާފު ބަލައިގަތް ފަރާތުން ދައުލަތުން ކޮންފަރާތަކުން ބުނުމުގައި ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފު ބަލައިގަތް ފަރާތުގެ ޝަކުވާ ޖިޒާގައި ދިފާއުވާ ބައެއް ދިފާޢުތަކަށް ބަލާއިރު، އެ ދިފާޢުތަކުގެ ސަބަބުން ދުރަށް އެއްބަސްވެވުނުކަން ގެންދިޔަ އެއްވެސް ވާހަކައެއް ހުރިކަން ސަބަބުތަކެއް ޤާނޫނުތަކާ ވަކިން ފުރުޞަތު ނުލިބޭގޮތަށް ދައުލަތުން ކޯޓުގައިވާ ބުނެފައިވާ ސަރުކާރު އަދި ފާސްކުރި އަސާސީގެ މައްސަލަ ބިނާކުރި ކޯޓުގައިވާ ބުނެފައިވާކަމަށްވާއިރު، ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ކަންކަން ސާބިތުކުރުމުގައި ބަލާފައިން އިސްތިއުނާފު ބަލައިގަތް ފަރާތުގެ މައްސަލަ ބުނެފައި ކުރުމުން ކަންކަން ބަލާފައި އަދި ދުރުބެލުމުގެ ގިނަގުނަ ސާބިތުކުރަން އެނގޭތީއާ، ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ކަންކަން ސާބިތުކުރުމުގައި ބަލާފައިނުވުން، ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކުން ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމައިފައި ދުރުގައި ތަނަވަސް ދުރުގައި ކަމުގައިނުވާތީ، އެ ދިފާޢުތަކުން ކުރިން ނަތީޖާގެ ދުރުގައި މައްސަލަ ބިނާކުރި،

މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާތަކާއި،

7.2. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި، އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް އަމާޒުވާ [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް އަމާޒުވާ [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ވ. [illegible] އަލީ ހަސަން[10] ޤަޟިއްޔާގެ 33 ވަނަ ނަންބަރުގައި [illegible]

7.3. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި، އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތަށް [illegible]

---

[10] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/100 ޤަޟިއްޔާ

ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމައިވާ ދޫކުރައްވާ ރަނގަޅު ދޫކުރައްވާ ކަމުގައިނުވާތީ އާއި، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ މުޢާމަލާތް ސަރަހައްދު ގޮތުން އޮތް ފަރާތެއްކަމަށް ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ބެހޭ ހުށަހަޅާ ޤަރީނާއަށް ދިމާއަށްނުކުތް ނިންމުމަކީ ނިންމުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ވަސިއްޔަތްތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެކެވެ،

7.4. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ދަޢުވާގައި، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރައްވާ ހުށަހަޅާ ވަޞިއްޔަތުން ވަޤްފް މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒަށް ހަވާލުކޮށްދީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބަސްވުންތަކާ ބެހޭ ގަވާއިދު[11] ޚިލާފުކޮށްފައި އޮތިކަމަށް ކަންކުރުމުގެ ހުކުމް މިނިސްޓްރީއަށް ދީ، އެ މުއައްސަސާއަށް ސޮއިކޮށްގެން ހުށަހެޅުމަށްފަހު، އެ މުއައްސަސާއެއްގައި އޮތިކަމުގެ ކޯޓުން ދަށުގައި އިވެންޓްރީން ކަމަކު ކަންތައްތަކެއްގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބަސްވުންތަކާ ބެހޭ ގަވާއިދުގެ[12] 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މަނާކުރެއްވުމުގައި ކަމެއް ހުށަހަޅާފައި އޮއި މި މަނާކުރުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މަނާކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފު މަނާކުރުމެއް ކަމުގައި ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކަށް ޖަވާބުދާރީ ވާފަރާތުގެ ފަރާތުން ދިފާޢު ރައްދު

8. އިސްތިއުނާފު ފަރާތުގެ ނުކުތާގެ ރައްދުގައި ޖަވާބުދާރީ ވާފަރާތުގެ ފަރާތުން ބޭނުމާވެސް ޖަވާބުދާރީ ވާފަރާތުގެ ހުށަހަޅާ ވަޞިއްޔަތުން ހަވާލުކުރަމުން އެކަމުގެ މިނިސްޓްރީގެ ނަންބަރު (PR)142-S/142/2019/4

---

[11] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[12] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[illegible] 17 [illegible] 2019 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] constitutionality [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

9. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 3 [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ނުކުތާތަކުގެ 3 ވަނަ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި[13] ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްދީފައިވާކަމާއި، މުޙައްމަދު ހަސަންގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު އެއްވެސް ތުހުމަތަކާ، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު[14] އާއި ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދުގެ[15] އެއްވެސް މާއްދާއަކާ ޚިލާފު ކުރިން ގުޅުވައިނުވާކަމަށާއި، އަދި ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ސުވާލުކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ދައުލަތުން އޭރު ހިނގާފައި ފުރަތަމަ ނުވަތަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުން ސަބަބުތައް ބަޔާންކުރެވިފައިނުވާ ދައުލަތުން [illegible] [illegible] ކުރިން ފިޔަވަޅުތަކަށް [illegible] ފިޔަވަޅުއެޅި ކަމަށާއި، ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފިޔަވަޅުއަޅާފައިވާކަމަށް.

10. އިސްތިއުނާފުގެ ތިންވަނަ ނުކުތާގެ ތަފްޞީލުގައި މުޙައްމަދު ހަސަންގެ [illegible] ބުނެފައިވާ މުޙައްމަދު ހަސަންގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ ތުހުމަތުތަކުގެ ތެރޭ ބައި "ދަޢްވަތު ސަލަފިއްޔާ" ކިޔާ ބަޔަކާ މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ގުޅުވައި ކޮށްފައިވާ ތުހުމަތުތައްކަމަށާއި، މި "ދަޢްވަތު ސަލަފިއްޔާ" ކިޔަނީ މުޙައްމަދު ހަސަންކަމުން ދައުލަތުން ބުނާކަމަށާއި، މިކަންކަމުން މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ގުޅުން ކަނޑައެޅިގެން އިންކާރުކުރާކަމަށާއި، މި އިންކާރު ނަޒަރުކުރަން ދައުލަތުގެ [illegible] އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓެއްކަމަށާއި، މި ރިޕޯޓް ބިނާކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "ދަޢްވަތު ސަލަފިއްޔާ" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 19 އޮކްޓޯބަރު 2020 ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[13] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ގެ ހުކުމުގެ "ޝަރީޢަތުގެ ނިންމުން"ގެ 4 ވަނަ ނުކުތާގައި

[14] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[15] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

21 ޑިސެންބަރު 2019ގައި [illegible] ނޫސްވެރިންގެ ބައްދަލުވުމެއްގައި ދެއްކި ވާހަކަތަކަށް ބަލަންވާއިރު، ރިޕޯޓް [illegible] [illegible] އަދި ރިޕޯޓް ބިނާކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ހަސަންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

11. އިސްތިއުނާފު [illegible] ނުކުތާގެ [illegible] މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގަވާއިދުގެ[16] 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދުގެ[17] 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (ޤާނޫނުތަކުގެ [illegible] [illegible] ޤާނޫނު) ގެ 03 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތައް ވަޒަންކުރުން

12. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]" 17 ޑިސެންބަރު 2019 ގައި [illegible] [illegible]

---

[16] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[17] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

އިސްލާމްދީނުގެ ދަންނަބޫތަކުންގެ ދުރުގައި ހިމާޔަ އުފުލިފައިވާ މައްސަލަތަކާއި ބެހޭގޮތުން ބައިބައިވުމާއި ފިތުނަވެސްތަރައް ތަޢާރުޟުވާނޭން ވާހަކަ ދެއްކުމާއި ދީނީ ޢިލްމުވެރިންނާމެދު ނަފްރަތު އުފެދޭ ވާހަކަތައް ފިކުރުތަކާއި ދަންނަ ބަހުސްތަކުގެ އިޖްމާޢުން އަންގަނަން ކަންކަމުގައި ޖާ އަދިއެކަމުން ދުނިޔަވީ އިސްލާމްދީނުގައި ހަމައެކަނި ޢަޤީދާތަކުގައި ބިދުޢަތް ތަބާވާ އަދި ވާހަކަދައްކަމުން ސޯޝަލް މީޑިއާގައި މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދެއްވުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ ސަރުކާރަށް އަރިސްކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނުގެ[18] 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އަދި އެ ޤާނޫނުގެ[19] ދަށުން ހެދިފައިވާ ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދުގެ[20] 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާއްދާތަކާއި ޚިލާފަށް އަމަލުކުރުމުގެ މުސްލިމުން މުޖުތަމަޢުގައި ފިތުނަފެތުރޭ، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދުގެ[21] 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުންކަން އެނގެން އޮތެވެ.[22]

13. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ މާއްދާތަކަށް ބަލާއިރު، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނުގައި[23] ވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ސިޔާސަތު ފާޅުކުރުމުގެ އަސާސަކީ ކަނޑައަޅާ ބެލެހެއްޓުމުގެ މިނިސްޓްރީގެ[24] މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ ބާރުތައް، ދީނީ ނަސޭހަތްތެރިން، އަދި ދީނީ

---

[18] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[19] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[20] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[21] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[22] މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުގެ ނަންބަރު 142-C1/INDIV/2019/1004 (17 ޑިސެމްބަރ 2019) "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ ނަޞޭހަތް ދެއްވުމާއި ވަޢުޡު ދެއްވުމާއި ޚުޠުބާ ދެއްވުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން" ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ

[23] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[24] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2014 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94 (ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު)އަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި "މިނިސްޓްރީ" މާނަކުރެވިފައިވަނީ އިސްލާމީ ދީނުގެ ކަންކަމާ ބެހޭ ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީއަށް ދީފައިވާ

ފޮތްތައް ޝާއިޢުކުރެވޭނީ މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަ ލިބުމަކުން ލިބިގެންކަމަށެވެ.[25] އަދި މި ޤާނޫނުގައި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން [illegible] މަސައްކަތްކުރުމާއި، މީހުންގެ [illegible] ދީނީ ގޮތުން [illegible] އުފެދޭ ޙާލަތުގެ ވާހަކަދެއްކުމުގައި އެފަދަ ގޮތްގޮތަށް އަމަލުކުރުމާއި، [illegible] އެއްވެސް ކަމެއް ކުރުމަކީ ނުވަތަ ކުރަން [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible]، ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ބައެއްގެ ޙައްޤުތަކަށް އުނިކަން [illegible] ގޮތަކަށް ދީނީ [illegible] މަނާކަމެއްކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[26]

14. ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގަވާއިދުގައި[27] ދިވެހިއަކު ކަމުގައިވިޔަސް، އަދި ބިދޭސީއަކު ކަމުގައިވިޔަސް، ރާއްޖޭގައި ދީނީ ވަޢުޡުދިނުން، ދީން [illegible] [illegible] އިސްލާމީ [illegible] [illegible] އިސްލާމީ [illegible] [illegible]،[28] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދީނީ [illegible]

---

[25] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2014 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)އަށް 1 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 3. "ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާ [illegible] (ހ) 2 [illegible] "[illegible]" [illegible] (ހ)ގެ [illegible] "[illegible]" [illegible]."

[26] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94 (ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] (ހ) [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2014 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94 (ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)އަށް 1 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)ގައި "4. [illegible] 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ [illegible]" [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/2016 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94 (ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)އަށް 2 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 1 ގެ [illegible] "1. [illegible] 4 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible]" [illegible] 4 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] 6/94 [illegible] (ހ) [illegible] (ހ) [illegible] 8/2014 [illegible] 4 ވަނަ [illegible] (ނ) [illegible] (ހ)، (ނ) [illegible] (ނ) [illegible]

[27] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[28] ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގަވާއިދު (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

އުޚުވަތާއި އާންމު މަސްލަހަތަށް ނިޒާމަށް ގެއްލުންވާނެކަމާއި،[29] ދީނީ އިޚްތިލާފުތަކެއް ފެތުރުމުގެ ފުރުޞަތު ހިފުމާއި އުފެދިފައިވާ މުސްތަޤްބަލަށް ޖެހޭ ގޮތުން ދޭ މަޢުލޫމާތެއް، ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމްތަކާއި ޚިލާފަށް ދޭ ހުކުމަކުން މަޢުލޫމާތުން ފުރިހަމަނުވާކަމާއި،[30] އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި ޚިލާފުވާ ޝަރުޢީ ހުކުމްތަކާއި ޚިލާފަށް ދީނީ ވަޢުޡުގައި ސިޔާސީ މަޤްޞަދު ހާސިލްކުރުމަށް، ދީނީ ޢިލްމާއި ކުޑަ އިޚްތިލާފީ މައްސަލަތައް ސިޔާސީ މަޤްޞަދުތަކަށް ބޭނުންކުރުން، ފަރުދީ ފަރުދީކަން ބޭނުންކުރުމާއި ހުރިހާ ބައެއްގެ ބޮޑު ޙައްޤެއް ބަދަލުކުރުމާއި ސިޔާސީ ވާހަކަ ދެއްކުމާއި ދިޔަ ކަހަލަ ހާލަތްތަކުގައި ދީނީ ކަމެއް މިނިވަންކޮށް ކަމުގައި ބަލާ ވާހަކަދައްކައިގެންނުވާނެކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[31]

15. މި ޤަވާޢިދުގެ[32] ދަށުން ދީނީ ވަޢުޡު ކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރާނީ ވިޒާރާތުން، މި ޤަވާޢިދުގައި ބުނާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅޭ ކަމެއް މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން ހަމަޖައްސާ ވަކި ސަބަބެއް ނެތި ބާޠިލްކުރެވޭ، އެ މުޖުތަމަޢުގައި އެހެނިހެން ކޮޅުން ދުނިޔެއާ އިޖުތިހާދުން، ދީނީ ވަޢުޡު ކުރުމަށް އެ މިނިސްޓްރީން ހުއްދަ ނަގަން ވާނެއެވެ. ގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގެ އިދާރީގޮތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒުން ދޫކުރެވިފައިވާ މި ޤަވާޢިދުގެ[33] 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ދީނީ ވަޢުޡުކުރުމުގެ ހުއްދަ ނަގާފައިވާ މީހަކު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު[34] ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤަވާޢިދާ[35] ޚިލާފުވެއްޖެކަމަށް ކޮމިޓީން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، އެ ހުއްދަ ދޫކޮށްލުމަށް ހަމަޔަށް ބާޠިލްކުރެވޭނެކަމަށް މި ޤަވާޢިދުގެ[36] 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

---

[29] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤަވާޢިދު (ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 2011/R-40)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[30] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤަވާޢިދު (ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 2011/R-40)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[31] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤަވާޢިދު (ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 2011/R-40)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

[32] ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[33] ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[34] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[35] ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[36] ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 2011/R-40

16. މިނިސްޓްރީ އިން [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

16.1. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެކައުންޓުން ކޮށްފައިވާ ޓްވީޓް[37] ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] – މި [illegible] [illegible] [illegible] ޓްވީޓްސް[38]ގެ ޓްވިޓަރ އެކައުންޓުން [illegible] [illegible] ޓްވީޓެވެ.

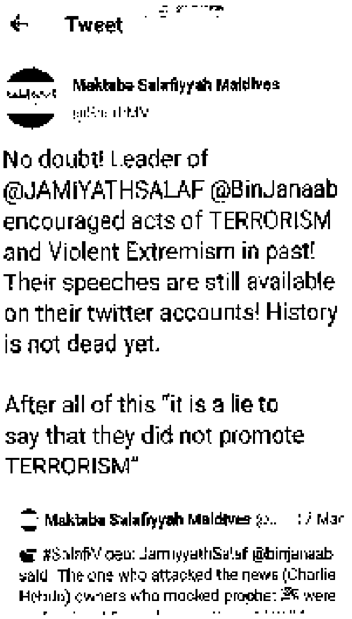
← Tweet

Maktaba Salafiyyah Maldives
@SalafiMV

No doubt! Leader of @JAMIYATHSALAF @BinJanaab encouraged acts of TERRORISM and Violent Extremism in past! Their speeches are still available on their twitter accounts! History is not dead yet.

After all of this "it is a lie to say that they did not promote TERRORISM"

Maktaba Salafiyyah Maldives @... · 17 Mar

#SalafiMV JamiyyathSalaf @binjanaab said The one who attacked the news (Charlie Hebdo) owners who mocked prophet ﷺ were

މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] @SalafiMV [illegible]

---

[37] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 7.5.1، [illegible] 5ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 04 [illegible] 2020ގައި [illegible] [illegible]

[38] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] @SalafiMV

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible].[39]

16.2. [illegible] [illegible] 16.1 ގައިވާ ޓްވީޓު، [illegible] [illegible] [illegible] ޓްވިޓަރ [illegible] [illegible] [illegible] ޓްވީޓު[40] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – މި [illegible] @AbuAnasMV ޓްވިޓަރ [illegible] 16.1 ގައިވާ ޓްވީޓު، ރީ-ޓްވީޓް [illegible] [illegible] [illegible].

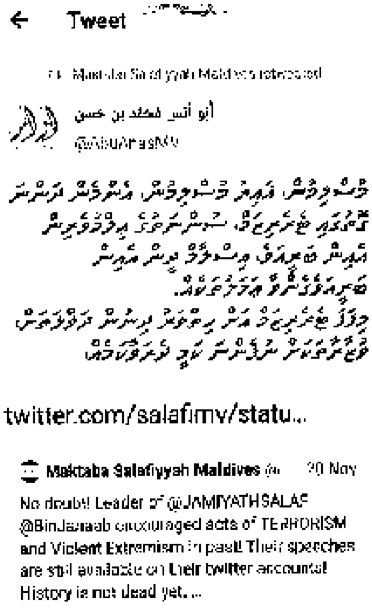
Tweet

Maktaba Salafiyyah Maldives retweeted

أبو أنس محمد بن حسن
@AbuAnasMV

twitter.com/salafimv/statu...

Maktaba Salafiyyah Maldives @... 20 Nov

No doubt! Leader of @JAMIYATHSALAF @BinJaraab encouraged acts of TERRORISM and Violent Extremism in past! Their speeches are still available on their twitter accounts! History is not dead yet. ...

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]

---

[39] [illegible] 1 [illegible] 2020ގައި [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" 5.1.1ގައި

[40] [illegible] [illegible] 04 [illegible] 2020ގައި [illegible] [illegible] 6 [illegible] 7.5.2، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހިތާމައީ ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ނިގުޅައިގަނެވޭފަދަ ފޯރުކޮށްދޭ[41] ކަން ވާއިރުއާއެކަކަން

ދެއްކުމަށް ފުރަގަސްކޮށްފައިވާކަމެވެ.[42]

16.3. މަތީގައި ބަޔާންކުރި ވާހަކަތަކާއެކު، މަސްއޫލު ދީނީ އިލްމުވެރިއެއްކަމުގައިވާ ޝައިޚް އިލްޔާސް ޙުސައިން (ބުރުމާ ޙުސައިން) ބުރުނީޖަވާބަކާއެކު ވިޑިއޯއެއް ނިކުތްކަމާ ގުޅިގެން ޝައިޚް އެއް ދެކެ ކުރިން ޙިތްވަރުދޭ ޝައިޚް[43] ކަމަށް ފެނޭ ގޮތުގެ ޕޯސްޓް – މި ޝައިޚްގައި "ބުރުމާ ޙުސައިނާ ފުރުގައި ދުވަސް ވިސްނުމުގަން ދާންޖެހިފައި" މި ސުރުޚީ ހިމެނޭ ވީޑިއޯއެއް ހިއްސާކުރައި އަންނަނިވި އިބާރާތް ހިމެނޭ ޝައިޚްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

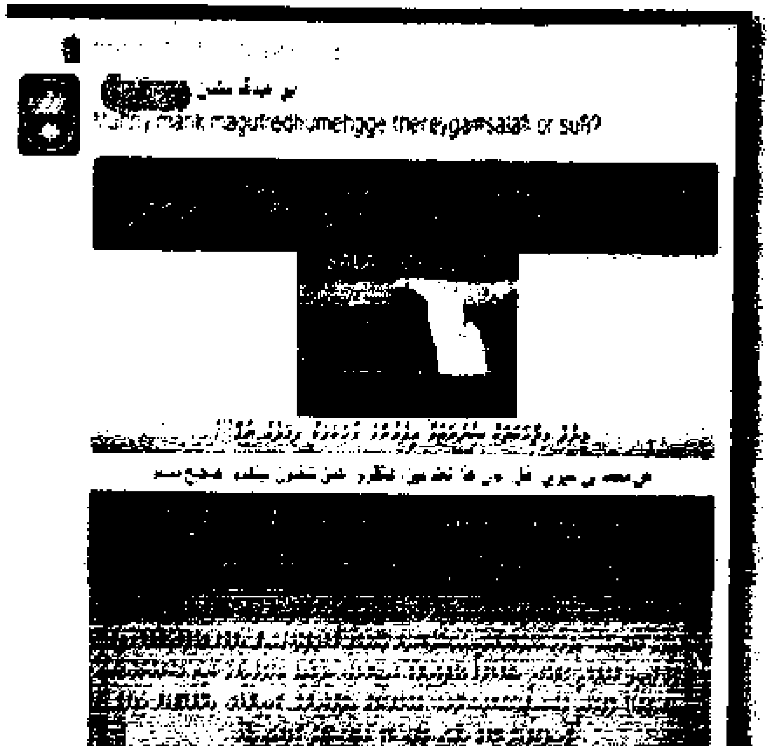

[redacted]

Mahdy manik maguthedhumehage there ey ganesalaa or sufi?

---

[41] ޤުރުއާން ކަރީމު 6/94

[42] ސިވިލް ކޯޓުން 1 ޑިސެމްބަރު 2020ގައި ދޫކުރެއްވި ކަސްޓަމްގެ ހުކުމުގެ ދަށުން ކުރެވުނުގޮތުން "ދެނެގަނެ ހުކުމެއް ފާސްކޮށް ސުއާލު"ގެ 5.1.2ގައި

[43] ސިވިލް ކޯޓުން 04 ނޮވެމްބަރު 2020ގައި ދައުރުކުރުއްވި ބޮޑުގައި 7ގެ އެޕީލެޖު، 7.5.3 ވާގޮތް ކަމަށް ކުރަނުވާ ދެއްކެވުން ހުކުމް

މި ދިޔުމާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ބަޔާނުން ބުނެފައިވަނީ މަކްތަބާ ސަލަފިއްޔާއި މުޙައްމަދު ހަސަން ހިންގާ ޕޭޖް/އެކައުންޓް ނޫންކަމަށާއި، އަދި [illegible] @SalafiMV ޓްވިޓަރ އެކައުންޓަކީވެސް މުޙައްމަދު ހަސަން ނުވަތަ އޭނާގެ އެއްވެސް ފަރުދެއް އޮވެގެން ހިންގާ އެކައުންޓެއްނޫންކަމަށާއި، ބަދަލު ކުރިކަމަށް ނުވަތަ [illegible] އެއްކަމަށް މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ބަޔާނުން ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭނެ ނުވަތަ [illegible] [illegible].[44]

16.4. މަކްތަބާ ސަލަފިއްޔާގެ ފޭސްބުކް އެކައުންޓުގައި [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެކައުންޓުން [illegible] ފޮޓޯ[45] ކަމަށް [illegible] ހުށަހަޅާ – މި [illegible] "މަކްތަބާ ސަލަފިއްޔާ މޯލްޑިވްސް"ގެ ފޭސްބުކް އެކައުންޓުން ކަމަށް ބަޔާންކޮށް، އަންނަނިވި ފޮޓޯއެވެ.

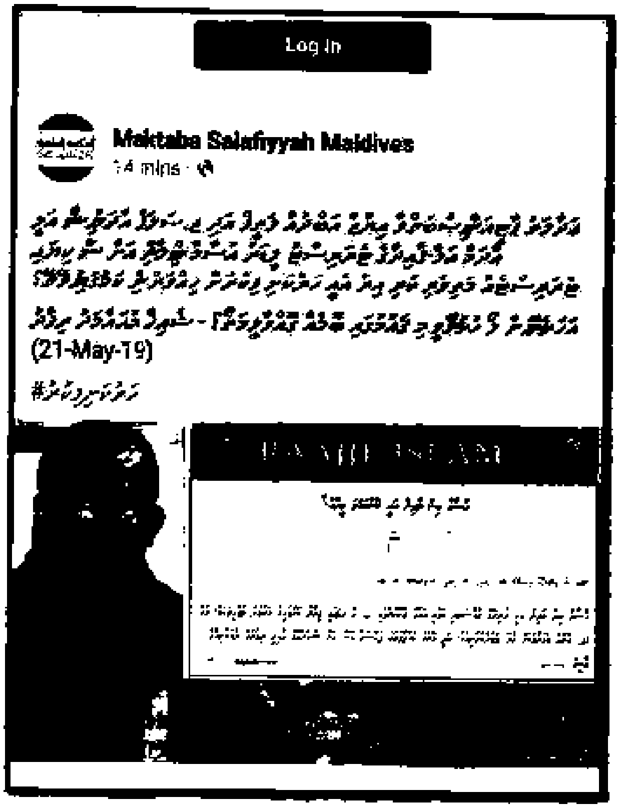
Log In
Maktaba Salafiyyah Maldives
14 mins
(21-May-19)

---

[44] [illegible] 2020 [illegible] 5.1.3 [illegible]

[45] [illegible] 04 [illegible] 2020 [illegible] 7.5.4 [illegible]

މި ލިޔުމާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ޙަސަނުގެ ފަރާތުން ހިންގަމުންދިޔަ ފޭސްބުކް ސަފްހާއެއްގައި މުޙައްމަދު ޙަސަން ހިންގާ ތަރުބިއްޔާ/އިއްތިބާޢު ނޫންނަކަވެރިއެއް، އަދި ޙަވާލާދީ ޖުމުލަ އެކައުންޓް (@SalafiMV) އަކީވެސް މުޙައްމަދު ޙަސަނުގެ ނުވަތަ މުޙައްމަދު ޙަސަނުގެ އެއްވެސް ގުޅުމެއް އޮތް އެކައުންޓެއްކަން ނޭނގޭތީ، ބަލައި ކުރެވޭ ކަމަކަށް ނުވަތަ ލިޔުމަކަށް މުޙައްމަދު ޙަސަނުގެ ފަރާތުން ޒިންމާދާރުވެވޭ، ޤާނޫނީ ބިންގާއެއް ސާބިތުވެފައި ނެތް ކަމަށް ނިންމާފައިވާތީއެވެ.[46]

16.5. މުޙައްމަދު ޙަސަނުގެ އަމިއްލަ ފޭސްބުކް އެކައުންޓުން ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ ތަސްވީރު ސިޔާސަތަށް ޖަހައިފައި، ވިޔަފާރިން ބުރުޤާއެޅުވުމަށް ދަޢްވަތުދިން ޕޯސްޓް[47] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ލިޔުން – މި ލިޔުމުގައިވާ އަންނަނިވި ޕޯސްޓެވެ.

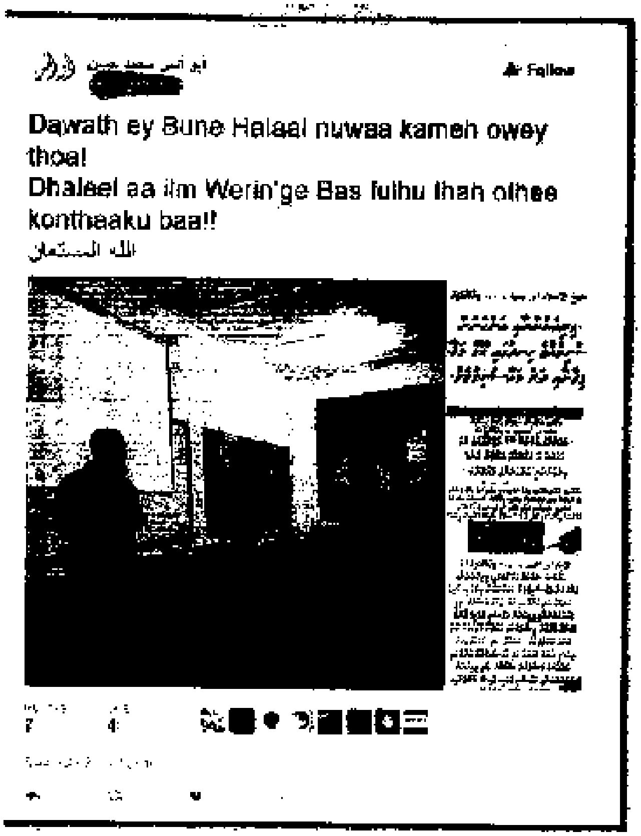

أبو أنس محمد حسين [redacted]

Follow

Dawath ey Bune Halaal nuwaa kameh owey thoa!
Dhaleel aa ilm Werin'ge Bas fulhu Ihan olhee kontheaku baa!!
الله المستعان

---

[46] ސިވިލް ކޯޓަށް 1 ޑިސެމްބަރު 2020ގައި މުޙައްމަދު ޙަސަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ "ދިފާޢުވެރި ފަރާތުގެ ދިފާޢީ ބަޔާން"ގެ 5.1.4ގައި

[47] ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ޖަވާބު ލިޔުމުގެ 5.5.7، އެޓޭޗްމަންޓް 9ގެ ގޮތުގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް 04 ނޮވެމްބަރު 2020ގައި ހުށަހެޅި ލިޔުން

މި ފިތުނާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު [illegible] ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ޤާނޫނުގެ [illegible] ހިމާޔަތް ނުވަތަ [illegible] ސިޔާސަތަށް [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނެއްގައި [illegible] [illegible]، މިއީ ޤާނޫނު އަސާސީން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޙައްޤުތަކާއި، އަދި މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނުގައި[48] [illegible] [illegible][49]

16.6 **[illegible]** [illegible][50] [illegible] – [illegible]

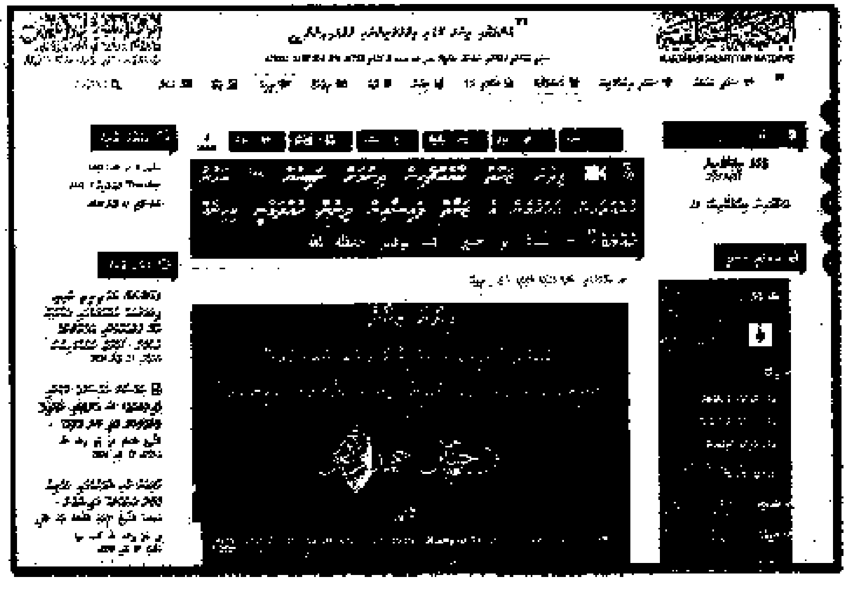

---

[48] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[49] [illegible] 1 [illegible] 2020ވަނަ [illegible] "[illegible]" [illegible] 5.1.5ވަނައި

[50] [illegible] 7.5.5، [illegible] 10ގެ [illegible] 04 [illegible] 2020ވަނަ [illegible]

މި ޕޯސްޓާއި ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ރަޝީދުގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތަށް މަކްތަބާ ސަލަފިއްޔާގެ ޗެޕްޓަރ އެކައުންޓަކީ މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހިންގާ އެކައުންޓެއް ނޫނަސް، އެއަށް މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޝެއާކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ޕިންކޮށްފައިވާ ސަބްސްކްރައިބްކޮށްފައެވެ.[51]

16.7. މަކްތަބާ ސަލަފިއްޔާ ކާށިދޫ ފޭސްބުކް އެކައުންޓުން ޕޯސްޓްކުރެވިފައިވާކަމަށް[52] ބުނެ ދައުލަތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުން – ދައުލަތުން ބާރުއަޅާފައި އަންނަނިވި ލިޔުމަކީ ނުކުތާގައި ހިމެނޭ ޖުމްލަ ގޮތުގެ ގޮތުން އެންމެދުރު މަދުގައި ހިމެނޭ އެފުރުޞަތުން މަކްތަބާ ސަލަފިއްޔާގެ ކާރިޒު ގޮތުން ފޭސްބުކްގައި ޕޯސްޓްކޮށްފައި ހިމެނިފައިވެއެވެ.

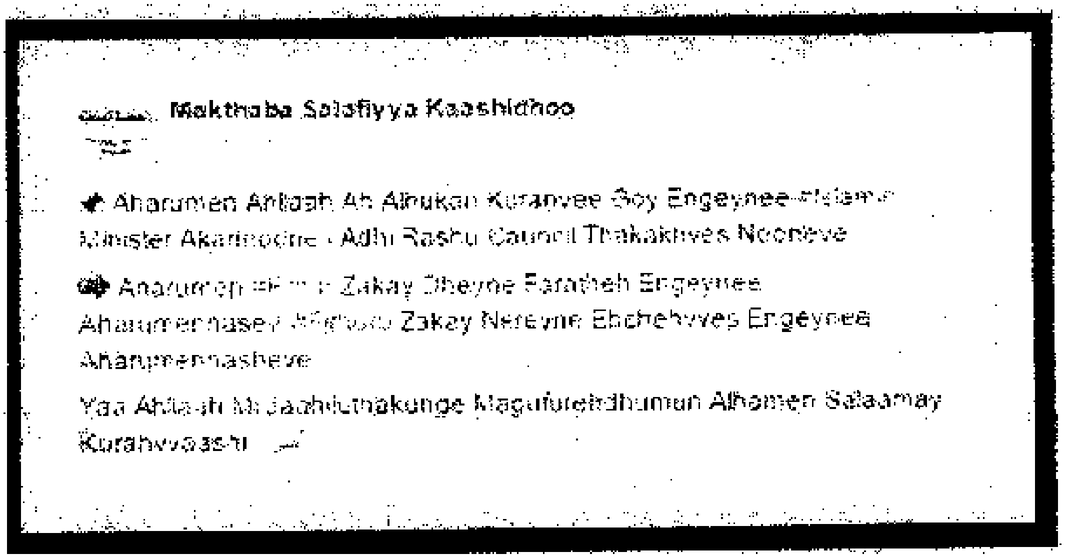

Makthaba Salafiyya Kaashidhoo

Aharumen Allaah Ah Alhukan Kuranvee Goy Engeynee [illegible] Minister Akarinoone - Adhi Rashu Council Thakakhves Nooneve

Aharumen [illegible] Zakay Dheyne Farathek Engeynee Aharumennasey [illegible] Zakay Nereyne Ebchehvves Engeynee Aharumennasheve

Yaa Allaah Mujaahidhunakunge Magafuteidhumun Alhamen Salaamay Kurahvvaashi

---

[51] ސިޓީގެ ޓެބް 1 ޝަރީޢަތަށް 2020 ވަނަ މުޙައްމަދު ރަޝީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ "ދިފާޢީ ބަޔާން" ފޮނުވާ ބަޔާން 5.1.6 ވަނަ

[52] ދައުލަތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުމުގެ 7.5.6، އިތުރުން 11 ގެ ތަރުތީބު ދައުލަތުން ސިޓީގެ ޓެބް 04 ނޮވެމްބަރު 2020 ވަނަ ހުށަހަޅާ ލިޔުން

މި ވީޑިއޯއި ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ރަސޫލާގެ ޙަދީޘް ބުނެފައިވާ މިކަމަށް މުޙައްމަދު ރަސޫލާގެ ޙަދީޘް [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވިދާޅުވާ [illegible] [illegible] [illegible] ވިދާޅުވެފައިވާ ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށްވެއެވެ.[53]

16.8. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޔޫޓިއުބް[54] ޗެނަލް [illegible] [illegible] - މި ވީޑިއޯ [illegible] އެވަނީއެވެ.

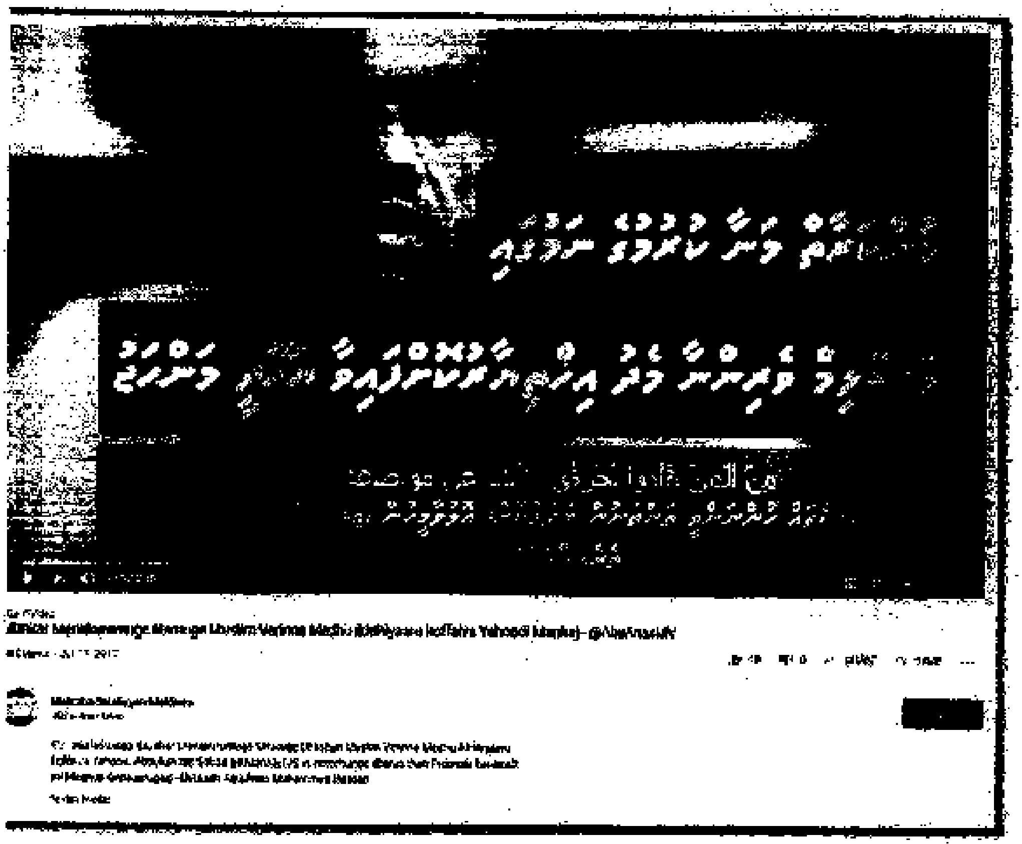

---

[53] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 1 ޑިސެމްބަރ 2020 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" ގެ 5.1.7 ގައި

[54] [illegible] [illegible] [illegible] 7.5.9 ، [illegible] 12 ގެ [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 04 ނޮވެމްބަރ 2020 ގައި [illegible] [illegible]

މިއާއި ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާފައިވަނީ މުޙައްމަދު ހަސަން އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ބަޔެއް ބުނެފައިވާނަމަ، އެކަމަކީ އޭނާ ބުނާ ބުނުމަކާ ހަމައިން ނިންމާލެވޭނެ ކަމެއް ނޫންކަމަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 **އަޙްމަދު ނާސިރު ވ. މުޙައްމަދު [illegible]** ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުން މިކަން ސާބިތުކުރެވެން ނޫންކަމަށެވެ.[55]

16.9. 03 ޑިސެންބަރު 2019 ގައި މަކްތަބާ ސަލަފިއްޔާގެ ފަރާތުން ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ނިއުސް ކޮންފަރެންސްއެއްގައި މުޙައްމަދު ހަސަން [illegible]، އެ ނިއުސް ކޮންފަރެންސްގެ 00:10:00 (ދިހަ ވަރަ މިނެޓް ސިކުންތު) ގައި މުޙައްމަދު ހަސަން ދެއްކި ވާހަކައިގައި "އަޅުގަނޑުމެން މަކްތަބާ ސަލަފިއްޔާގެ [illegible] [illegible]" މިފަދައިން ބުނި ވާހަކަދައްކަވާފައިވާކަން ސާބިތުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު D1(b)-MIS-INT-2020-213 (19 އޮކްޓޫބަރު 2020) އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީ[56] ދައުލަތުން ހުށަހަޅައިފިއެވެ. އެ ރިޕޯޓާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާފައިވަނީ އެ ރިޕޯޓު އިންކާރުކުރައްވާފައި، މުޅި އެ ރިޕޯޓު ބިނާކޮށްފައިވަނީ ނޫސްވެރިންގެ ބައްދަލުވުމުގެ [illegible]، އެ ނޫސްވެރިންގެ ބައްދަލުވުމުގައި ދެއްކި ވާހަކަތައް ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓް ހުށަހަޅަން ނުޖެހޭނެކަމަށާއި، ދައުލަތުން ދެއްކި ވާހަކައިން [illegible] ސާބިތުކުރުމަށް އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓު [illegible] ކަމެއްނޫންކަމަށާއި، [illegible] އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓަކީ [illegible] ކަމަށެވެ.[57]

---

[55] ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް 1 [illegible] 2020ގައި މުޙައްމަދު ހަސަންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ "ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ [illegible] ކަރުދާސް"ގެ 5.1.9ގައި

[56] [illegible] 14 ގެ ގޮތުގައި ދައުލަތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް 04 ނޮވެމްބަރު 2020 ގައި [illegible] ހުށަހެޅި ލިޔުން

[57] ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް 18 ނޮވެމްބަރު 2020 ގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހުށަހެޅި "ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ [illegible] ކަރުދާސް"ގެ ޕެރެގްރާފް 16

17. ދިރާސާއެއް ނުވަތަ އަމަލެއް ސާބިތުކުރުމަށް މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ބަލާނީ "[illegible] [illegible] [illegible]" [illegible]. މި މިންގަނޑަކީ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް އޮންނަ މިންގަނޑަށް ވުރެ ލުއި މިންގަނޑެކެވެ. މިއީ [illegible] [illegible] [illegible] މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ބަލައިގަނެވިފައިވާ މިންގަނޑެވެ.[58] މި މިންގަނޑު މިހާރު ވަނީ 18 ޖަނަވަރީ 2023 ގައި އަމަލުކުރަން ފެށި ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2022 (ހެކީގެ ޤާނޫނު) ގައިވެސް އިސްތިޤްރާރުކޮށްފައެވެ. މަދަނީ މިންގަނޑުން ދައުވާއެއް ސާބިތުވުމަށް، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ހެކި [illegible] [illegible] [illegible] ވުޖޫދުގައި އޮތުން [illegible] ކަމަށް ރާޖިޙް [illegible] ޙާލަތުގައި، އެކަމެއް [illegible] ސާބިތުވީކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[59] އެއީ އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (balance of probabilities) [illegible].

18. މި މިންގަނޑާއި ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 **[illegible]** [illegible]

---

[58] މިފަދަ ގޮތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/53 ([illegible] ވ. [illegible]) ޤަޟިއްޔާއާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/27 ([illegible] ވ. [illegible]) ޤަޟިއްޔާއާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ([illegible] ވ. [illegible]) ޤަޟިއްޔާ ބައްލަވާ.

[59] ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2022 (ހެކީގެ ޤާނޫނު)ގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

ގާތްގޮތް ނުވަތަ ކަންބޮޑުވާކަމަށް ފަރިއާދަން ބަދަލުވުމުގެ އަންނަނީ ޤަރީބުވެފައިވާކަމަށެވެ،[60] ޕަސަންޓޭޖުގެ އުސޫލުން ބަޔާންކުރާ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ، ކަމެއް ވެފައިވާކަމަށް 50% އަށް ފަރިއާދަން ޤަބޫލުކުރަމުންދަނީ ދެއްވާކަށް ހަރަކާތް މެއްސަލަ ގެއްލިފައިވާކަމަށްވާއެވެ، އެއާ ދިމާވާ ކަމުގައިވާ ކަމަށް 51% އަށް ފަރިއާދަން ޤަބޫލުކުރަމުންދަ އެ ދެމެދު ދެއްވާކަށް ހަރަކާތް ކުރެއްވުމަށްވާކަމަށްވާއެވެ، އެއްބަސްވުން ބަޔާން ޤަބޫލުކުރަށް ގޮތުގެ މިންވަރަކީ 1% ގެ ބަދަލުގައި ކަމަށް ވަކިހިސާބެއް އެކަށީގެންވާކަމަށްވެއެވެ،[61] ދެ ގޮތުން ކަނޑު ބަޔާން ބަދަލުކުރު ގޮތް ވަކިކުރަނޑުގައި، ކަރުދާސް ބަދަލުގައިވާ ވަޒީފާއާ ބަދަލުކުރެވޭ ގުޅިގެން ފެށި ފަރިއާދަރު ޖަމާކުރެވިފައިވާކަމަށްވާއެވެ، ފަރިއާދަރުގެ ކުރިމަތިގައި އޮތީ، ކަން ހިނދު ޝަރީޢަ ގޮތް ކަމަށްވާގެ ފުރިހަމަ އޮތް ދެ ބަދަލުގެ ކަމަށްވުމައި، އެ މައްސަލައިގައި އެކީ އެއްވެ އެކަށީގެންވާ ގޮތް ކުރިގައި ވަރަށް، ބަޔާން ބަދަލުކުރީ ދެ ބަދަލުގައި ކަން ސިފައެއް ބަދަލުގައި ކަނޑު އެއްވެ ހިނދުގެ ފުރިހަމަ ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ، އެ ދެ ގޮތުންކަން ސިފައެއް ބަދަލުކުރެވޭ އެއްވެ ހިއްސާއިވާ ކަމަށް ބަދަލު ނުވަ އެކަށީގެން ހުރި ހިސާބުގައި ވަނީ ދަށުކުރެވިފައެވެ.[62]

19. އެންމެފަހުން، ބަޔާން ބަދަލު މިންވަރުގެ ކަމުގައި ވެވޭ ކަން ހިއްސާއިވާ ގޮތުގައި، ހިންގާފައިވާ ހުރި ގޮތްތަކެއް ދަށުގެ ކަމެއްވެސް، އެކީ ގޮތް ގޮތުގެ ކަން ފަހުން ވެސް ކަން ނުވަތަ ގެއްލުމާ ނުވަތަ ކަނޑުކަށް ގޮތުގެ ފަރިއާދަރު ވެރިކަން ގެއްލުވައިލެވެ.

20. މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިއްސާއިވާ ގޮތުން ބަލާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ރައްޔިތުންގެ ހައްޤު" ވަނީ ގޮތުން ޤާނޫނު ދިނުމުގެ މިންވަރު ބަޔާންކުރާ ގުޅުމުގެ ހިސާބު ގޮތުގައި ދަށުގައިވާ ހަރަކާތުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 5، 7، 8، 10، 11 އަދި 12 ގެ ގޮތުގައި

---

[60] އޭ ޕީ ސިއަރސްގެ ޕޭޖްނަމްބަރު 40

[61] އޭ ޕީ ސިއަރސްގެ ޕޭޖްނަމްބަރު 41

[62] އޭ ޕީ ސިއަރސްގެ ޕޭޖްނަމްބަރު 43

ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަކީ "ޖަމްޢިއްޔާ ސަލަފިއްޔާ"ގެ ޓްވިޓަރ އަކައުންޓުން ކޮށްފައިވާ ޓްވީޓްތަކުގައި، މި ޓްވީޓްތަކާއި އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފު ޚިޔާލާއި ސީދާ ގުޅުމެއް ހުރިކަމަށް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ، މިއީ އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފު ޚިޔާލުން ފާޅުކުރާ ޓްވީޓްތަކެއްކަމަށް އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފު ޚިޔާލު އިންކާރުކުރާއިރު، މި ޓްވީޓްތަކަކީ އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފު ޚިޔާލު ނުވަތަ އެ ޚިޔާލު ފެތުރުމަށްކުރާ ފާޅުކުރާ ޓްވީޓްތަކެއްކަން އަންގައިދޭ އެއްވެސް ހެކިއެއް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައެއްނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އެކްޒިބިޓް 5، 7، 8، 10، 11، 12 އަދި 14ގެ[63] ގޮތުގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަކީ "ޖަމްޢިއްޔާ ސަލަފިއްޔާ"އާއި އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފު ޚިޔާލު ގުޅުވައިދެވޭނެ ނުލެވޭނެ، މި ޓްވީޓްތަކުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް، ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ނަގާލުމަށް މުޙައްމަދު ބަޔާން ވަސީލަތްތަކުގެ ބޭނުންކުރިކަމާއި، ދީނުގެ ގޮތުގައި ދީނީ ގޮތުން ފިތުނަ އަޑުތަކުގެ ހިންގިކަމާއި، އެފަދަ ގޮތަކަށް އަމަލުކުރުމަށް އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ތެރޭ ބައެއްގެ ހަމަޖެހުމާއި ހުރިކަން ލިބޭނެ ގޮތަކަށް މުޙައްމަދު ބަޔާން އަމަލުކުރިކަމަށް ބަލާނުލެވޭނެއެވެ.

21. އެކްޒިބިޓް 6 އަދި 9ގެ ގޮތުގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުމުގައި މުޙައްމަދު ބަޔާނުގެ ޓްވިޓަރ އަކައުންޓުން މުޙައްމަދު ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ޓްވީޓްތަކުގެއިތުރަށް، މި ޓްވީޓްތަކުން ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ[64] 4 ވަނަ މާއްދާއާއި ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގަވާއިދުގެ[65] 5 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް އިސްލާމީ ޢަޤީދާއާ ޚިލާފުވާގޮތަށް އަދި ބައިބައިވުމާއި ފިތުނަ ފަސާދައަށް މަގުފަހިވާގޮތަށް މުޙައްމަދު ބަޔާން ދީނީ ތަޤްރީރުތަކެއް ދީން ބަޔާންކުރިފަދަ ގޮތުގެ ނުވަތަ އިސްލާމްދީނުގެ ރުކުނުތަކާ ބައްސަވާފައިވާ ގޮތަށް، ނުވަތަ އިންސާނި

---

[63] އެކްޒިބިޓް 14ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] 04 [illegible] 2020 [illegible]

[64] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[65] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

ކަރަންޓާއި [illegible] [illegible] [illegible] ހުރަސްއެޅޭގޮތަށް، އަދި [illegible] [illegible] ހޯދުންތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible]، އެގްޒިބިޓް 6 އަދި 9ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުމުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފެންނަކަން ނެތެވެ. މިކަން ދަށު ކޯޓުގެ "[illegible] [illegible]"[66] [illegible] [illegible].

މުޙައްމަދު ޙަސަންގެ މައްޗަށް އަޅާފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް އަޅާފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކެއްކަމަށް ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައެޅިއިރު އެ ނިންމުމަށް ވާސިލުވި ސަބަބު ބަޔާންކޮށްފައިވާތޯ ބެލުން

22. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރަނީ އިދާރީ ހިންގުމުގެ ދާއިރާއިން [illegible] [illegible] ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، އަދުލު އިންސާފުގެ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށް އެކަށީގެންވާ އަވަސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އެޅުން [illegible] ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ތިން ކަންތައް

---

[66] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ 3 ވަނަ ނުކުތާގެ (ހ)

މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒް އިން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކުން މައްސަލައިގައި ކަނޑައެޅިގެންވާ ގޮތުގައި، ދިފާޢުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ މައްޗަށް ބުރަވުން އެދިގެން އިންކާރުކުރައްވައެވެ.[67]

23. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ސަރުކާރުގެ ފިޔަވަޅު ނެގުމުގައި ކިޔާނެކަން ދަށު ކޯޓުގެ ނިންމުމުގެ ތިންވަނަ ނުކުތާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އޭގެ މައިގަނޑު ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އިސްލާމިއްޔާތުގެ ޒަކާތުން ބަލައިގެން ސްކޮލަރޝިޕްގެ ތެރެއިން އިސްލާމީ ޢުލޫމު ތަޢުލީމު ފިލާވަޅު އެއްވެސް ގުޅުމެއް ނުވާ ސްކޮލަރޝިޕްތަކަށް ހިނގާފައިވުމާއި، އެގޮތުން ގިނަ ސްކޮލަރޝިޕްތަކަށް ކާކު ކޮން އިރާދަ ޕޯސްޓްކާޑް އެއްޗެހި ނުދޭ، އެހެން ހުއްދަތަކުގެ ޝަރުޢީ އެއްވެސް ގޮތަކުން ނުވާތީ މިންވަރުގެ ތަކެތިވެގެން، ދައުލަތުން އެނެކްސް 6 އާއި އެނެކްސް 9ގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ދެ ލިޔުމުގައިވެސް ދިރާސީ އެސެސްމަންޓްތަކުން ގުޅުންހުރި އެއްވެސް ފާހަގަކުރެވޭ ހުރިކަމަކާ، އެ ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކޯސްތަކުގެ ސާބިތުވާތީ އަދި ދިރާސީ އެސެސްމަންޓްތަކުން ގެއްލިދާނެ އެއްވެސް ފާހަގަކުރެވޭ ހުރިކަން ފެންނަން ނެތުމުން، ދައުލަތުން އިސްލާމިއްޔާތު ތަޢުލީމާ ފާހަގަކުރެވޭ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރި ތަރުބިއްޔަތުގެ ދަރަޖައިގެ ހުރުމަށް" ވަގުތީ ގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގައި ދައުލަތުން ގާނޫނީ ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައި، ޤާނޫނީ އަދި ސަރުކާރު އަސާސީގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ ދިރާސާކުރުމަށް ހެކިތަކުން ނުލިބޭކަން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[68]

24. އެހެންކަމުން، ދަށު ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވި، ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުމާއި ޚިލާފު ނިންމުމެއްކަމުގައި ބެލެވޭނެ ކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ.

---

[67] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ގެ ޝަރީޢަތުގެ "ސަމަރީ ރިޕޯޓް" ގެ 3 ވަނަ ނުކުތާގެ (ށ)

[68] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ގެ ޝަރީޢަތުގެ "ސަމަރީ ރިޕޯޓް" ގެ 3 ވަނަ ނުކުތާގެ (ށ)

ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ދަށުން ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

25. ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދުގެ[69] 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި [illegible] [illegible] ގަވާއިދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ގަވާއިދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] މާއްދާގެ (ށ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު[70] [illegible] [illegible] ގަވާއިދު [illegible] ކޯޓުން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

26. [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދާ[71] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible].[72] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[69] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[70] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[71] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[72] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ "[illegible] [illegible]"ގެ [illegible] [illegible]

ކަންތައްތަކެއް ހިމެނައި، އެ ގަވާއިދުގެ[73] ދަށުން ހުއްދަ ދޫކުރެވިފައިވާ މީހެއްގެ ހުއްދަ ވަގުތީގޮތުން ވިޔަސް ހިފެހެއްޓުން ހަމައެކަނި ޝަރީޢަތަށް ފުރަތަމަ އެ މައްސަލައެއް ސަރުކާރުން ހުށަހަޅާފައިވުމަކުން ބާޠިލުކުރެވިފައިވާކަމުގައި ދަލީލުތަކުން ފާހަގަކޮށްދެއެވެ. އަދި ދީނީ ޤާނޫނުތަކުގެ ހުއްދަ ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުމާ ގުޅޭ ފަރާތުގެ ސަރުކާރުން މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ހުއްދަ ހިފެހެއްޓުން ބާޠިލުކޮށް، އެކަމަށް ދިން މުއްދަތުގެ ކުރިންތަކުގެ ފިޔަވަޅު، އެ މުއްދަތުގައި އެ ފަރާތުން ގަވާއިދާ ޚިލާފް ދިޔަ ހަމަހަމަވުން ހުއްދަ އިލްތިމާސް ކުރެވުނު ހަމަ ނެގޭނެ ޙައްޤުތަކެއް ހަމަޖެހޭ ފަރާތުން ބޭނުންކުރެވިފައެވެ.

27. ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (ޖަނަވާރުތަކުގެ ހަމަޖެހުމާ ބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުން، ބަލައި، ނުވަތަ އިސްތިޢުމާލު ކުރެވޭނެ ބާވަތްތަކުގެ ބޭނުންތެރިވާ ގޮތުން، ދޭތެރެ ފަދަ މާނައެއް ދިނުމަށް އެ ދާއިރާ މާނަ އެހެންވެސް ފުރިހަމަކުރަނީ ނުވަތަ ދޭހަ ނިމުމުގެ ކަންތައްތަކެއް ދޭހަ ހިމެނުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމަކީ ބަލަދުވަހުގެ ބަހެއް ނެތެވެ.[74] ދައުލަތުގެ މަޤްޞަދު ފާސްކުރާ ޤާނޫނީ، އެ ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ހުއްދަވާ ގަވާއިދުތައް މާނަކުރުމުގައި މިސާލުކަމުގެން ވާހަކަ ގޮތްތަކެއް މާނަކުރުމުގެ ދަރަޖައަށް ބާރުއަޅާ ޤާނޫނު[75] ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމަކީ، އެއީ ކަމުގެ ގޮތް އިތުރުކުރުވަނިވި ފަދަ މާނަކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފަދަ ޤާނޫނުގެ އިސްތިސްނާ އުސޫލުތަކަށް، އަސާސީ ޙައްޤު މާނަކުރުމަށް އެ ދަރަޖައިގެ އިސްތިސްނާ ހިމެނޭ ޤާނޫނު ނިޔަމާ އެއް ދޭހަކުރުން ފަރުވާ ގަބޫލުކުރަން ޖެހޭ ޤަވާއިދުގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/46 **ދައުލަތް (ވިލިސްޓަރ ޕްރޮ ޖޮއިންޓް) ވ. އަޙްމަދު ޝާހިދު އިބްރާހީމްގެ މުޤައްދަމާ ޤަޟިއްޔާގައި** ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[76]

---

[73] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[74] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާގެ ފަޤުރާ 73

[75] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011

[76] އެ ޤަޟިއްޔާގެ ފަޤުރާ 16

28. ތަޙްޤީޤުންނާއި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ. އެހެނީ، ޤާނޫނު [illegible] [illegible] ބަޔަކަށް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/23 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް [illegible]** ވ. **[illegible] [illegible] [illegible]** ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

29. ޤާނޫނުއަސާސީގެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-C/78,79 **މުޙައްމަދު [illegible]، [illegible] [illegible]** ވ. **[illegible] ޢަބްދުﷲ** ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގައި މަނާކޮށްފައިވާ ކަމެއް ކުރުމުން، އެކަމެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގައި [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ ގަވާއިދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ ގަވާއިދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުން ނުވަތަ ގަވާއިދުގެ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެބަ އޮތެވެ.

30. ބުނެވިދިޔަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލު ތަތްބީޤުކުރާއިރު، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގަވާއިދުގެ[77] 11 ވަނަ މާއްދާ ހިނގަންޖެހޭނީ އެ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) [illegible]. އެގޮތުން އެ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) [illegible] ހިލާފުވުން [illegible] ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގަވާއިދާއި[78] [illegible] [illegible] އެއްބައިވަންތަކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގަވާއިދުގެ[79] 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) [illegible] ހިލާފުވުން [illegible].

---

[77] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[78] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[79] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

31. އެހެންކަމުން، ދަށު ކޯޓުން ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދުގެ[50] 11 ވަނަ މާއްދާ މާނަކުރުމުގައި، އެ ގަވާއިދުގެ[51] ދަށުން ހުއްދަ ދޫކުރެވިފައިވާ ފަރާތެއްގެ ހުއްދަ ވަގުތީ ވިޔަސް ހުށަހެޅީމަ، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދާއި[52] ޚިލާފުވާ ކަމުގައި ބަޔާންކުރާކަމުގެ ގޮތުން މިނިސްޓްރީއަށް ލިޔެ، "އެ މަސްއަލައެއް ސާފުކުރުމަށް ކުރަނީ ކޮންކަމެއްތޯ" ކަމަށް ދަށު ކޯޓުން ބުނެ، މި ޤަޟިއްޔާގައި ދާއިރާއިން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި، އެ މާއްދާގެ އެ އަދަދުގައި ނަންބަރާ އެ މާއްދާއިން އިޝާރާތްކޮށް، އެ މާއްދާއިން ގެނބިގެންވާ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅާފައި، އަދި މާނަކުރުމުގެ ހަމަތަކުގެ ބައިތަކާއި ގާނޫނުގެ[53] 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މިންވަރު ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދުގެ[54] 11 ވަނަ މާއްދާއިން ދޭހަވާ މާނަ އެއްގޮތް ނުވާކަމުގައި، އަދި އެގޮތަށް ނިންމާފައިވާ ކަންކަން އެގޮތަށް ހިމެނޭކަމުގައި ދެކެމެވެ.

32. މިފަދައިން ދެކުނު ނަޒަރުން، ސަރުކާރުގެ ކުރިމަތީގައި ޢާންމު ސަލާމަތަށް، އިސްލާމްދީނާއި ޚިލާފު ކަމެއް ދީނީ ތަޢުލީމީ ފަރާތްތަކުގައި ދީނީ ވަޢުޡު ދޭ ހުއްދައާއި ބެހޭ ގޮތުގެ ހުއްދަ ވަގުތީ ގޮތުން މިނިސްޓްރީން ހިމެނޭގޮތަށް ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނާއި[55] ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދާއި[56] ޚިލާފު ކަމެއް އިސްލާމްދީނާއި ޚިލާފު ކަންތަކުގެ ތެރޭ ދިރާސާކުރަންޖެހޭ ލިބިގެންވާ އޮތް، އަދި އިސްލާމްދީނާއި ޚިލާފު ކަމެއް ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނާއި[57] ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ

---

[50] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[51] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[52] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[53] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2011/4

[54] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[55] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[56] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[57] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

ގަވާއިދާއި[88] ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނުގެ[89] 4
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) އާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދުގެ[90]
4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) އާ ޚިލާފުވެފައިވާކަން [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].[91] [illegible] [illegible] 17 ވަނަ [illegible] 21 ވަނަ
[illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނުގެ[92] 4
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) އާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދުގެ[93]
4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) އާ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން
ޚިލާފުވެފައިވާކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]،
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނާއި[94]
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދާއި[95] ޚިލާފު [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[88] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[89] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[90] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[91] [illegible] "[illegible]"ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] "...1. [illegible] 2. [illegible] 3. [illegible] 4. [illegible]." [illegible]

[92] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[93] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

[94] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/94

[95] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-40

ފަދައިން ދަށު ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ އަމުރެއް ނެރެދޭނެ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތްކަމުގައި ކަނޑައެޅެން އޮތްކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

ނިންމުން

33. އިސްވެ ބަޔާންކުރަނިވި ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތީން ހުކުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒް ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ރައުޔު

34. ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔާ އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔު

35. ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔާ އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަންދުކޮށްދިނުން[96]

36. މި ދަޢުވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ހުކުމްކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible][97] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[98] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[99] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible].[100]

---

[96] ކޯޓުން މައްސަލައިގެ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

[97] [illegible] [illegible] އިސްތިސްނާ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

[98] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[99] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[100] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

ހުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކަށް ރިއާޔަތްކޮށް، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1245/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށްޓަކައި ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒް)ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާއިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނުވަތަ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުހައްމަދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޝްހޫދު